

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 79.506/3

van 6 juli 2026

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006 wat betreft de flexibilisering van het mantelzorgverlof’

Op 4 juni 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006 wat betreft de flexibilisering van het mantelzorgverlof’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 30 juni 2026. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, Jan VELAERS en Steven LIERMAN, assessoren, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Ronald VAN CROMBRUGGE, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 6 juli 2026.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot wijziging van de regeling van het mantelzorgverlof in artikel X 38*bis* van het Vlaams personeelsstatuut, blijkens de nota aan de Vlaamse Regering om ze in overeenstemming te brengen met wijzigingen dienaangaande in de Herstelwet van 22 januari 1985 ‘houdende sociale bepalingen’.¹

Zo wordt het mogelijk gemaakt om het maximaal aantal maanden mantelzorgverlof dat een personeelslid gedurende de volledige loopbaan kan opnemen, te gebruiken voor één en dezelfde zorgbehoevende, en om de voltijdse onderbreking van de loopbaan op te nemen in volle weken (in plaats van volle maanden) en de vermindering van de voltijdse arbeidsprestaties met de helft in volle maanden (in plaats van twee volle maanden). Daarnaast wordt bepaald dat bij de vermindering van de voltijdse arbeidsprestaties met een vijfde, het personeelslid recht heeft op die vermindering gedurende maximaal dertig maanden (in plaats van twaalf maanden zoals thans het geval is) (artikel 1 van het ontwerp).

Het te nemen besluit treedt in werking op de eerste dag van de maand volgend op het akkoord van de federale Ministerraad, maar niet vroeger dan 1 juli 2026 (artikel 2).

RECHTSGROND

3. Wat de toepassing betreft op het personeel van de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen (hierna: IVA’s) zonder rechtspersoonlijkheid, vindt het ontwerp rechtsgrond in artikel 87, §§ 1 en 3, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

¹ Die wet wordt gewijzigd bij de wet van 22 maart 2026 ‘houdende diverse maatregelen ten gunste van de mantelzorgers’.

In zoverre de wijzigingen waarin het ontwerp voorziet, van toepassing zijn op het personeel van de IVA's met rechtspersoonlijkheid en van de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, vindt het rechtsgrond in artikel III.23 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, gelezen in samenhang met de bepalingen van de oprichtingsdecreten van de genoemde agentschappen waarbij de bepalingen van het Bestuursdecreet van toepassing worden gemaakt op de betrokken agentschappen.

In zoverre de wijzigingen waarin het ontwerp voorziet, van toepassing zijn op het personeel van de strategische adviesraden, vindt het eveneens rechtsgrond in het voormelde artikel III.23 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018, gelezen in samenhang met de bepalingen van de oprichtingsdecreten van die raden waarbij de bepalingen van het Bestuursdecreet van toepassing worden gemaakt op de betrokken raden.

Wat betreft de toepassing op het personeel van de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs, vindt die bepaling rechtsgrond in artikel 67, § 2, van het bijzonder decreet van 14 juli 1998 'betreffende het gemeenschapsonderwijs'.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

4.1. Luidens artikel 2 van het ontwerp treedt het te nemen besluit in werking op de eerste dag van de maand volgend op het akkoord van de federale ministerraad, maar niet vroeger dan 1 juli 2026.

In de nota aan de Vlaamse Regering wordt dienaangaande het volgende gesteld:

“Overeenkomstig artikel 3 van het KB van 7 mei 1999 is de inwerkingtreding van dit besluit gekoppeld aan het akkoord van de federale ministerraad. Mocht de federale ministerraad zijn akkoord voor 1 juli 2026 – datum inwerkingtreding wijziging Herstelwet - verlenen dan treedt deze VPS-wijziging ten vroegste op 1 juli 2026 inwerking.”

4.2. Artikel 3 van het koninklijk besluit van 7 mei 1999 'betreffende de onderbreking van de beroepsloopbaan van het personeel van de besturen' bepaalt dat “[i]edere rechtshandeling uitgaande van een niet-federale overheid die tot doel heeft bepalingen van dit besluit van toepassing te maken op zijn personeel, (...) slechts uitwerking [kan] hebben wanneer zij het voorafgaandelijk akkoord verkregen heeft van de federale Ministerraad”. Dit akkoord lijkt tot op heden nog niet te zijn bekomen.

Een inwerkingtreding die niet afhangt van de (datum van) bekendmaking, maar van voor de belanghebbenden in de regel niet kenbare handelingen tussen overheden onderling staat op gespannen voet met het rechtszekerheidsbeginsel. Het te nemen besluit moet dan ook in werking treden op een vaste, in het ontwerp bepaalde datum of minstens op een nader in het ontwerp te omschrijven datum die voor eenieder op een duidelijke en ondubbelzinnige wijze kenbaar is.²

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Yves DEPOORTER

Jeroen VAN NIEUWENHOVE

² Zie adv.RvS 67.601/3 van 13 juli 2020 over een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 17 juli 2020 ‘tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft het 1/10 ouderschapsverlof, mantelzorgverlof en diverse andere bepalingen’, opmerkingen 6.3.1 en 6.3.2.